

ผลของการสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ และการตีความที่มีต่อ
การอ้างถึงความรู้สึกของตนเองของผู้อาสาสมัคร เชาว์รับบริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

นางสาวเอมอร อัญญาฉวีเจริญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

005253

i 10346893

EFFECTS OF REFLECTION, RESTATEMENT AND INTERPRETATION
ON VOLUNTEER COUNSELEES' AFFECTIVE SELF-REFERENCES

Miss Emon Adsadawutcharoen

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ และการตีความที่มีต่อ
การอ้างถึงความรู้สึกของตนเองของผู้อาสาสมัคร เข้ารับบริการการ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยา

โดย

นางสาวเอมอร อัญญาจุฑาเจริญ

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.โสรัช โปธิแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

Sudanyun yunna

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ นุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สุภาพวรรณ โคตรจรัส
.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาพวรรณ โคตรจรัส)

เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

โสรัช โปธิแก้ว
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.โสรัช โปธิแก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ และการตีความที่มีต่อ
อ้างอิงความรู้สึกของตนเองของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการการ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยา

ชื่อนิสิต นางสาวเอมอร อัญญาวุฒิเจริญ

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.โสรัจ โปธิแก้ว

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการสะท้อนความรู้สึก
การทวนซ้ำ และการตีความที่มีต่อการอ้างอิงความรู้สึกของตนเองของผู้อาสาสมัครเข้ารับ
บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยา โดยตั้งสมมุติฐานการวิจัยไว้ว่า 1) จำนวนครั้งของการ
อ้างอิงความรู้สึกของตนเองของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการในระยะการใช้ทักษะจะมากกว่า
จำนวนครั้งของการอ้างอิงความรู้สึกของตนเองในระยะเส่นฐาน 2) จำนวนครั้งของการ
อ้างอิงความรู้สึกของตนเองในระยะการใช้ทักษะของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการการปรึกษา
ที่ได้รับทักษะต่างกันจะต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตชายและหญิง ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2523
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีอายุระหว่าง 19-22 ปี และไม่เคยผ่านการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
มาก่อน จำนวน 18 คน ดำเนินการทดลองโดยสุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มการใช้ทักษะหนึ่งใน 3
ทักษะ ผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการแต่ละคนจะเข้าร่วมการทดลองเป็นเวลา 30 นาที การวิจัย
นี้ใช้การทดลองแบบสลับกลับ (ABAB Reversal Design) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระยะเวลา คือ
ระยะเส่นฐาน ระยะการใช้ทักษะ ระยะเส่นฐานและระยะการใช้ทักษะ โดยระยะเส่นฐาน
หนึ่ง ๆ ใช้เวลา 6 นาทีและระยะการใช้ทักษะหนึ่งใช้เวลา 9 นาที การวิเคราะห์ข้อมูลใช้

วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ กฎการแบ่งข้อความสนทนาออกเป็นหน่วย และประมวลค่าสหสัมพันธ์แสดงความรู้สึก สถิติที่
ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ตัวแปรด้วยวิธีวัดซ้ำ 1
ตัวแปร (Two factors Analysis of Variance-Repeated measures on one
factor) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance)

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครั้งของการอ้างถึงความรู้สึกของตนเองของผู้อาสาสมัคร
เข้ารับบริการในระยะการใช้ทักษะมากกว่าจำนวนครั้งของการอ้างถึงความรู้สึกของตนเอง
ในระยะเสี่นฐานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจำนวนครั้งของการอ้างถึงความรู้สึกของ
ตนเองในระยะการใช้ทักษะของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการที่ได้รับทักษะต่างกันไม่มีความ
แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

session. The ABAB Reversal Design was used in the research. According to the nature of the design, a half-hour counseling session was divided into four periods i.e. baseline (6 minutes), counselor intervention (9 minutes), baseline (6 minutes) and counselor intervention (9 minutes). The content analysis of the tape - recorded interviews was used for data analysis. Rules for dividing counselees' statements into units (rules for unitizing) and a list of affective words were designed and used as instruments for data analysis. The hypotheses were tested by the two factors analysis of variance with repeated measures on one factor, and the analysis of covariance.

The results showed that the number of affective self-references of the volunteer counselees during the counseling period was greater than during the baseline period, significant at the .05 level; there was no significant difference in the number of affective self-references of the volunteer counselees during the counseling period between the subjects who were exposed to different skills.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้มีพระคุณมากมายนับ และด้วยสายใยแห่งความรัก ความผูกพันของ "เราชาวจิตวิทยา"

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.โสริช โพธิแก้ว ที่กรุณาช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไขว่คว้าที่ผู้วิจัยสนใจและปรารถนาที่จะศึกษาแม้ว่าจะเกิดอุปสรรคขึ้นก็ตาม และได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ สิ่งที่มีค่าอย่างใหญ่หลวงในความรู้สึกรับของผู้วิจัย คือ ความอบอุ่นใจที่ได้รับจากอาจารย์เป็นแรงใจให้ผู้วิจัยสามารถก้าวถึงความสำเร็จ ณ จุดนี้ได้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่กรุณาให้ความเข้าใจและให้ข้อคิดที่ช่วยให้ผู้วิจัยเกิดกำลังใจและเข้มแข็งที่จะยืนหยัดอยู่บนความสามารถของตัวเองในการฝ่าฟันอุปสรรคที่เกิดขึ้น และกรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้ ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.จีน แมรี่ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและกรุณาให้ยืมเครื่องมือที่สึกเสียดและตำราค้นคว้าต่าง ๆ และกรุณาตรวจสอบความแม่นยำของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ด้วย และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณอีก 4 ท่านที่กรุณาตรวจสอบความแม่นยำของเครื่องมือและให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง คืออาจารย์ ทวีศักดิ์ โกศลวิบูลย์ คุณแม่อธิการบดีศรีนครินทรไพบูลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิช และคุณช่วยศาสตราจารย์ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการหาความแม่นยำ ความเชื่อถือได้และคำปรึกษาอื่น ๆ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร อาจารย์ธีรศักดิ์ ทัตสายทอง รองศาสตราจารย์ ดร.พรพนทิพย์ ศิริวรรณนุญชัย รองศาสตราจารย์วัชรินทร์ ทรัพย์มี และอาจารย์ไพฑูริย์ เทวรักษ์ ที่กรุณาสละเวลาในชั้นเรียนให้ผู้วิจัยได้ประกาศเชิญชวนนิสิตปริญญาตรีเข้าร่วมโครงการวิจัย และได้กรุณาจากอาสาสนับสนุนให้สถิติในชั้นเรียนเข้าร่วม

โครงการวิจัยนี้ด้วย และผู้วิจัยขอขอบคุณเอง ๆ นิสิตปริญญาตรีทุกคนที่เข้าร่วมและมีส่วนช่วยเหลือในการวิจัยนี้ ทั้งในช่วงทดลองปฏิบัติและในช่วงการดำเนินการ ผู้วิจัยระลึกเสมอว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับความสนใจและไว้วางใจจากน้อง ๆ

ขอขอบคุณอาจารย์สมชาย ชัมมนต์เทกุด ที่กรุณาติดตั้งสัญญาณไฟฟ้าในห้องบริการปริภษาเชิงจิตวิทยาเพื่อใช้ในการวิจัยนี้

ขอขอบคุณ คุณนัยนา เหลาสวรรณ ที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถผ่านขั้นตอนการทดลองปฏิบัติได้ความดี ขอขอบคุณ คุณรัตนา นฤภัทร คุณสุทธิลักษณ์ อินทรทัต คุณอรอนงค์ แจ่มผด คุณศักดิ์ นางค์ นณิตรี และคุณมานิศา กริยามณ ที่กรุณาตรวจความถูกต้องของการทบทวนของด้วยทักษะการปริภษาเชิงจิตวิทยาที่ใช้ในการวิจัยนี้ ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ร่วมรุ่น และรวมอาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนที่ให้ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจในการฝ่าฟันอุปสรรคมาได้อย่างความมุ่งมั่นยิ่ง

ขอขอบคุณ คุณจรมิต แก้วกิ่งวาท ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและสละเวลาอย่างมากในการเป็นผู้ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลให้กับงานวิจัยนี้และช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.โสริช โทษิกแก้ว อีกครั้งหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยพบแนวทางดำเนินชีวิตที่เป็นสุขขึ้น มีจิตใจที่เข้มแข็งและเติบโตขึ้น ผู้วิจัยดีใจและภูมิใจที่สุดที่ได้เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ และพี่ ๆ ที่สนับสนุนการเรียนและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในครั้งนี้

แอมอร์ ฌีวาวัตติเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	24
สมมุติฐานการวิจัย	24
ขอบเขตของการวิจัย	25
คำจำกัดความเฉพาะ	25
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	29
2. วิธีดำเนินการวิจัย	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
ขั้นตอนการทดลอง	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4. อภิปรายผลการวิจัย	54
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	61

หน้า

บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก ก.	73
ภาคผนวก ข.	90
ประวัติผู้เขียน	108

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ตัวแปรด้วยวิธีวิเคราะห์ 1 ตัวแปร	44
2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนส่วนกลับของคณาจารย์ของสัปดาห์จำนวนครั้งของการอ้างอิงถึงความรู้สึกของตนเองต่อจำนวนหน่วยของขอความสนทนาของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการ	49
3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนส่วนกลับของสัปดาห์ของจำนวนครั้งของการอ้างอิงถึงความรู้สึกตนเองต่อจำนวนหน่วยของขอความสนทนาของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการทั้ง 3 กลุ่ม ในระยะการให้ทักษะที่ 1 โดยใช้คะแนนส่วนกลับของคณาจารย์ของสัปดาห์ในระยะเส้นฐานที่ 1 เป็นตัวแปรรวม	51
4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนส่วนกลับของคณาจารย์ของสัปดาห์จำนวนครั้งของการอ้างอิงถึงความรู้สึกของตนเองต่อจำนวนหน่วยของขอความสนทนาของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการทั้ง 3 กลุ่ม ในระยะการให้ทักษะที่ 2 โดยใช้คะแนนส่วนกลับของคณาจารย์ของสัปดาห์ในระยะเส้นฐานที่ 2 เป็นตัวแปรรวม	52

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

รูปที่

หน้า

1. กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนส่วนกลับของค่าขายของสัปดาห์จำนวน
ครั้งของการอ้างอิงถึงความรู้สึกของตนเองต่อจำนวนหน่วยของขอความสนทนา
ของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการรวมทั้ง 3 กลุ่ม ในช่วงระยะเวลาการทดลอง 4
ระยะ 45
2. กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนส่วนกลับของค่าขายของสัปดาห์ของ
จำนวนครั้งการอ้างอิงถึงความรู้สึกของตนเองต่อจำนวนหน่วยของขอความ
สนทนาของผู้อาสาสมัครเข้ารับบริการแต่ละกลุ่มในช่วงระยะเวลาการทดลอง
4 ระยะ 47

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย